

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Titvlvs XVI. De Sacramentis Non Iterandis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

mysticam rationem. Historiam refert Inno-
centius lib. 1. de mysterijs Missæ, c. 62. Quia
B. Petrus baculum suum misit Euchario pri-
mo Treuirorum Episcopo, quem vna cum Va-
lerio & Maximo ad predicandum Euange-
lium definavit genti Teuthonica. Ei succedit
in Episcopatu Maternus, qui per baculum S.
Petri a mortefuerat suscitatus. Quem bacu-
lum usque hodie cum magna veneracione ser-
uat Ecclesia Treuirensis. Atque ideo, inquit

Durandus in rationali, lib. 3. c. 15. Papa in
illa tantum diœcesi baculo vtitur. Mystica
vero ratio est: Quia baculus pastoralis cur-
vus est, ad significandum, quod is, qui bacu-
lum à Superiori accepit ad regendum, ab eo
dem inflecti, & exigente causa penitus re-
moueri possit. Quod in Pontifice locum non
habet, quia Superiorum in terris nullum ha-
bet. Ita Gl. margin. hic, & Hostiensis hoc tit.
in fine.

TITVLVS XVI.

DE SACRAMENTIS NON ITERANDIS.

Agitur de ijs Sacramentis, quæ
characterem impriment, & qui-
dem ex proposito tantum, quo-
rum administratio propria est
Episcoporum, videlicet Confirmatione,
& ordinatione: Quod ea nunquam
iteranda sint; sed, si quippiam in eorum ad-
ministracione omissum, id postea supplen-
dum.

CAPITVLUM I.

Pastoralis.

PARAPHRASIS.

Ex Innocentio III. duo quæsita sunt: I. V-
trum Titius, qui intermissa manuum im-
positione Subdiaconus ordinatus erat, in
eo ordine administrare permittendus sit.
Alterum. An Sacramentum Confirmationis
iterari debeat in eo, qui per erro-
rem oleo simplici, non chrismate vñctus
fuit in fronte. Ad utrumque simul respon-
det Pontifex: In talibus non esse iteran-
dum aliquid, sed cautè supplendum, quod
incautè fuerat prætermissum.

SVMMARIUM.

1. Ordinatus in Subdiaconum sine manu-
um impositione, permittendus est mini-

strare, prius tamen supplendum, quod
erat omissum, nihil autem iterandum.

2. Similiter in confirmato non chrismati,
sed oleo inunctione.

Contra priorem responsionem obijicitur
primò c. Subdiaconus 15. d. 23. in quo
habetur, quod Subdiaconus manus impositionem
in sui ordinatione non accipiat. Ad
id respondet hic Gl. ver. impositione. Quod
Subdiaconus in ordinatione non accipiat
manus impositionem consecratoriam, quæ
ab Episcopo fit, dicente: *Accipe Spiritum
sanctum, &c.* sed deprecatoriā tantum ma-
nuum impositionem, iuxta c. 1. d. 69. &c.
manus 74. causa 1. q. 1.

Altera responsio est Innocentij IV. Pon-
tificis, qui super hoc c. testatur, textum esse
corruptum, & legendum Diaconatum pro
Subdiaconatu: Quare etiam Gl. marginalis
fatetur, in duobus vetustioribus exempla-
ribus legi Diaconatum.

Secundò obijicitur: Quod Pontifex non
responderit ad factam interrogationem, num
ille sine manuum impositione ordinatus mi-
nistrale permittendus sit. Respondeo, cum
Gl. Innocentio, & alijs. Implicitè respon-
disse: Prius supplendum esse, quod erat o-
missum, quam ministerare permittatur. Quod
maxime verum est, si sequamur vetustio-
rem

Xxx 2 rem

rem Innocentij lectionem: siquidem manu-
um impositio pertinet ad essentiam ordina-
tionis Diaconi, vt dixi lib. 5. tract. 9. cap. 5.
ass. 5.

Ex posteriore autem responso Innocentij
V. intulit Caiet. 3. p. q. 72. art. 3. balsami ad-
mixtionem non esse de necessitate Sacramē-
ti Confirmationis, seu balsamum non esse
partem substantialem materiae Confirmationis:
Nam alioquin si sine balsamo vnc̄tio
in fronte facta esset, repeti debuisset, quod
negat h̄c Innocent. Sed contrariam senten-
tiam, tanquam communionem, fecutus sum
lib. 5. tract. 2. c. 2. n. 1. Ad textum hunc re-
spondet: Interrogationem incongruam,
vtrūm Sacramentum Confirmationis ite-
randum, seu iterum conferendum sit, reieci-
se Innocentium; cum indubitatum sit, talia
Sacraenta, quæ characterem imprimit,
nunquam iteranda esse: sed id, quod omis-
sum, seu collatum nunquam fuerat, supple-
dum; erat autem orthilla chrismatis vnc̄tio; ea
igitur conferenda, non autem iteranda erat.
Sed neque in eiusmodi causa accidentales ce-
remonias repeterere oportet; sed id solum,
quod pretermisum erat, seu accidentale seu
substantiale sit,) supplere. Vidi quæ dixi
cit. cap. 2.

CAPITVLUM II.

A nobis.

PARAPHRASIS.

Quæstum fuit ex Honorio III. Vtrūm cor-
pora fidelium, quæ à Schismaticis in loco
sacro sepulta fuerant, exhumari deberent:
Et an vestes sacerdotales, cum quibus, &
altaria, in quibus Presbyteri degradati
celebrauerant, iterum consecrari. Re-
sponder Honorius III. Corpora fidelium
ob id tantum, quod à Schismaticis sepul-
ta fuerint, exhumanda non esse: Neque
vestes iterum benedicendas, aut
altaria denud conse-
cranda.

SUMMARIUM.

1. Sepultus à Schismaticis, ob hoc solimē
humandus non est.
Neque ecclesia, altaria, aut vestes iterum
consecrandae; aut cum solemnitate re-
concilianda, si ab heretico degradato,
&c. Episcopo sunt consecrata.
2. Quia ab Episcopo excommunicato non
tolerato, aut degradato, vel deposito con-
secrata sunt, reconciliatione opus non
habent; quamvis docens sit, ut simplex
aliqua benedictio adhibatur vasis sa-
crais v.g. à tali Episcopo consecratis.

Ratio harum responsionum dari debet.
Quia fidelium corporum sepultus
tradicorum exhumatio, item altarium, ali-
rumque rerum sacrarum reconciliatio, aut
reconsecratio introduci non debent, pra-
ter casus iure expressos. Videri possunt, quæ
dicti lib. 5. tract. 3. c. 5. & 6.

Sed neque ecclesia, altaria, aut vestes
iterum consecrandæ, aut cum solemnitate
reconcilianda sunt, si ab heretico, excom-
municato non tolerato, aut degradato E-
piscopo consecrata fuerint. Quia siue in
Sacramentis malitia ministri non impedit
eorum valorem, & effectum; adeo, vt etiam
ab hereticis, ac Schismaticis, depositis quo-
que, aut realiter degradatis validè conser-
tur, nec repeti debeant: vti dixi lib. 5. tr. 1.
cap. 5. quæst. 5. Ita etiam de Sacralibus,
ab Ecclesia institutis, & sacerdotaliis aut
Episcopali ordinis annexis sentiendum est;
ea validè conferri, non solum à Ministris
malis, sed etiam hereticis, Schismaticis, ex-
communicatis, degradatis; dummodo in-
tentionem benedicendi, aut consecrandi ha-
beant saltem implicitam, dum facere inten-
dunt, quod Ecclesia Romana & Apostoli-
ca solet; debitaque formâ & materiâ vian-
tut, vti habetur in e. Ecclesiis, 20. d. 1. de
consecrat.

Obijcis: Si Episcopus excommunicatus
non toleratus, aut degradatus, vel depo-
sus

Presbyter.

PARAPHRASIS.

Huius sacros Ordines conferat, ordinati non consequuntur executionem legitimam, antequam cum ipsis dispensetur, ut dictum est supra tit. 13. de Episcopo qui Episcopatu renumeravit. Ergo eadem ratione si talis Episcopus ecclesiastis, altaria, aut vasa consecret, vel vestes benedicat, non poterunt ea tantum quam sacra ad sacrificium Missae adhiberi, nisi dispensatio & rehabilitatio seu reconciliorum Episcopi accedit. Ita concludunt hic Ioann. Andr. Antonius, & in c. consuefuit, 7. de consecr. Eccles. & altaris.

Respondeo & dieo I. Argumentum hoc probabilissime convinxit, talia ad sacram verum adhiberi non posse, sine Episcopi dispensatione. Cum enim Episcopus v. g. degradatus potestatem non habeat legitimè talia consecrandi, consequens est, quod ea consecrationem non accipient, in ordine ad legitimam executionem, argum. c. quod autem, 5. de iure patronat.

Respond. H. Non rectè hinc inferunt Canonitæ, quæ à tali Episcopo consecrata sunt, reconcilianda esse. Ita docet etiam Suarez 3. p. tom. 3. q. 81. l. 4. ver. Violatur etiam: Tum quia Ecclesia non potest violari, cum consecratur: quia violatio seu destrucción supponit formam, seu habitum: Tum quia Ecclesia, altare &c. non debent reconciliari, nisi in casibus iure canonico expressis, ut habetur in cit. c. Ecclesijs: Sed tuus iste violationis nullo expressus est, ut patetur Ioann. Andr. II. cc. addens, quod neque in Pontificali orationes pro tali reconciliatione extent: Ergo non est afferenda.

Resp. III. Nihilominus decens est, ut in tali calo simplex aliqui benedictio, ab Episcopo, aut, iussu eius, ab alio sacerdote, cum aspergione aquæ benedictæ, adhibeatur vasa sacris v. g. si à non tolerato, deposito, aut degradato Ministro consecrata fuerint, sicut in simili dixi lib. 5.

Th. mor. tr. 5. c. 5.
n. 14.

* * *
* *

Sacerdos & Diaconi, cum ordinantur, manuum impositionem, tactu corporali, accipiunt, qui ordinandi modus primus ab Apostolis usurpatus est, ut constat ex S. Paulo 1. ad Timoth. 4. & 2. ad Timoth. 1. & Actor. c. 15. Quod si manuum impositionis per obliuionem, aut errorem omissa fuerit, non est aliquid iterandum; sed in sequente generali ordinatione caute supplendum, quod prætermissum fuerat. Manuum autem impositionis simul fieri debet cum forma verborum, Accipe Spiritum sanctum &c. quæ & oratio dicuntur, atq. benedictio Episcopalis, c. Presbyter, c. Diaconus. d. 22.

SUMMARIUM.

1. Si in ordinatione presbyteri aut Diaconi omessa sit manuum impositione, nihil eorum repeti debet, quæ ritè in ea ordinatione peracta sunt, sed sola manuum impositione supplenda.
2. Materia & forma sacramenti simul, seu eodem tempore (moraliter intelligendo) super ordinandis adhibenda est, ab eodem etiam ministro.
3. In ordinatione clericorum intervenire debet tactus corporalis, neque tamen ad substantiam sacramenti sufficit moralis; curandum autem ex necessitate precepit, ut sit physicus.
4. In ordinandis diaconis & presbyteris non eodem modo manus imponuntur.

NO T A N D V M I. Si in ordinatione presbyteri, aut Diaconi omessa sit manuum impositione, nihil eorum repeti debet, quod ritè in eorum ordinatione factum erat, sed sola manuum impositione caute (id est, ut, quam fieri potest, ab alijs non aduertatur) supplenda est. Si videlicet in generali ordinatione, is qui manuum impositionem non

Xxx 3. acce-

acceperat, proximè alijs ordinandis assistens quod ipsi deest, consequatur, vt Hostiens. explicat hoc tit. §. Et qualiter conferatur,

N O T A N D V M I I. Materia & forma sacramenti simul, seu eodem tempore super ordinandis adhiberi debent. Idemque sentiendum de alijs sacramentis. Id verò spe-
cata necessitate sacramenti de morali con-
iunctione intelligendum esse, docui lib. 5.
Th. mor. tr. 2. c. 7. n. 8. Adde, quod idem de-
beat esse minister, qui manus v. g. Diacono
imponit, & verba benedictionis profert: a-
lioquin si alijs Minister materia sacramenti
applicet, alijs autem formam verborum
proferat (quo modo Calvinistæ quibusdam
locis baptizare solent) viderur sacramenti
collatio irrita esse & repetenda, vt colli-
gitur ex c. quorundam, d. 23. & dixi cit.
t. 2. c. 7. n. 7.

N O T A N D V M I I I. In ordinatione Cle-
ricorum interuenire debet tactus corporalis;
v. g. vt manus capitii imponatur, vt patena,
calix, liber Euangeliorum tangatur. Verum
ad substantiam sacramenti non requiri ta-

ctum physicum, sed sufficere moralem ac-
ceptionem oblati v. g. calicis, moralem i-
tem manuum impositionem capitii ordinan-
di factam, tanquam probabile docui lib. 5.
Th. mor. tr. 9. c. 5. n. 4. Sed ex necessitate pre-
cepti curandum est, vt verè corporalis &
physicus tactus interueniat.

N O T A N D V M I V. Formam sacramenti
interdum Patres, & Pontifices vocant orationem,
seu precem mysticam, vt etiam notaui lib. 5. Th. mor. tr. 8. c. 3. n. 2.

Q V E R E S: Vtrum ordinandis diaconis
& presbyteris eodem modo manus imponan-
tur. Respondeo: Non eodem modo: Nam
in Diaconi ordinatione Episcopus manum
dexteram imponit super caput ordinandi, c.
Diaconus, d. 23. Sed in ordinatione Presby-
teri ambas manus imponit, vt in Pontificali
habetur. Sed & ante ordinationem, reliqui
præsentes presbyteri iuxtam manus Episcopi
suas quoq; manus super caput presbyteri
ordinandi tenent, c. presbyter, ead. d. & no-
tat Gl. hic. ver. impositio,

TITVLVS XVII. DE FILIIS PRESBYTERORVM ORDINANDIS, VEL NON.

Oc, & seqq. Titulis, usque ad
xxiii. agitur de ijs, de quibus
dubitari potest, vtrū ordinari
debeant, an verò propter irre-
gularitatem, aliāmne causam,
ordinatio ipsis deneganda sit. Verum titu-
lus iste de filiis presbyterorum non omnia
comprehendit, quæ in eo tractantur. Quare
ita potius ponendus esset. De filiis pres-
byterorum, & alijs illegitimè na-
tis, vtrū ordinari ac præfici
possint.

CAPITVLUM I.

Vt filii.

PARAPHRASIS.

Filiij Sacerdotum (quos in sacerdotio genu-
erunt) & alij ex fornicatione nati, ad sa-
cros Ordines promouendi non sunt; nisi
Religiosi fiant: Veruntamen tales Reli-
gionem professi ad prælaturam assumi
non debent. Sed nec serui, seu mancipia,
ordinandi sunt, nisi prius à dominis suis
libertate donentur. Sed de seruis tit.
seq.

SUMMA